

Odůvodnění usnesení vlády ze dne 26. března 2021 č. 315

Aktuální epidemiologická situace je i nadále nepříznivá a riziko dalšího šíření nemoci COVID-19 v populaci je i přes kontinuální pokles případů stále velmi vysoké.

Včerejší hodnota 7 853 (25. 3. 2021) je o téměř 3 000 případů nižší jako v minulém týdnu (10 651; 18. 3. 2021), a pokračuje tak trend posledních 2 týdnů kdy sledujeme poměrně nižší denní hodnoty v mezitýdenním srovnání.

Vzhledem k současným stále velmi vysokým hodnotám je vysoce důležité, aby epidemie byla bržděna a pokračoval současný trend poklesu.

Důležitým ukazatelem celkové populační zátěže je počet případů ve věkové kategorii 65+, a zde se stále pohybujeme i přes kontinuální pokles ve vysokých číslech, podíl z celkového počtu je stabilní, zhruba 15 a 16 %.

Z celkového pohledu je tak současný stav hodnocen stále jako vysoce rizikový a „křehký“, jelikož se i přes kontinuální pokles pohybujeme ve velmi vysokých denních počtech případů onemocnění COVID-19, zejména s ohledem na počet případů u seniorní kategorie (65+), i když s klesající tendencí.

Hodnota 7 - denního průměru poklesla pod hranici 8 000 případů, aktuálně je na hodnotě 7 636 (nejnižší hodnota od 14. února 2021). I v tomto ukazateli platí, že přes postupný pokles z delšího časového pohledu se pohybujeme stále ve velmi vysokých hodnotách.

Regionálně nejvyšší počty za včerejší den byly hlášeny v sestupném pořadí v kraji Středočeském (1 108), Jihomoravském (917), Ústeckém (848), v Praze (796), Moravskoslezském (755), Jihočeském (729), Pardubickém (492), na Vysočině (457), v kraji Zlínském (371), Plzeňském (369), Libereckém (365), Olomouckém (358), Královehradeckém (232), a opět nejméně v kraji Karlovarském, a to 31 případů. Včerejší uvedené regionální hodnoty jsou ve srovnání s počty hlášenými v minulých týdnech (10. a 11. KT) ve stejný den (čtvrtek) nižší.

Při pohledu na aktuální vývoj v jednotlivých krajích ČR, pozorujeme stále určité, i když výraznější menší rozdíly. I nadále platí, že v regionech Čech se pohybujeme ve většině krajů (vyjma HMP, KHK, KVK) ve vyšších, stále nadprůměrných hodnotách sedmidenní incidence, a to jak ve srovnání s celorepublikovým průměrem (499,9), tak i s Moravskými kraji. V krajích na území Čech se hodnota sedmidenní incidence aktuálně pohybuje v rozmezí od 500 do 700 případů na 100 tisíc obyvatel za 7 dní (vyjma KVK, HKK, HMP), v části moravské a slezské v rozmezí od 400 do 500 případů v témže parametru.

V posledních 7 až 10 dnech však v regionech Čech pozorujeme celkový pokles případů promítající se do hodnot sedmidenní incidence, v mezitýdenním srovnání je tento pokles v rozmezí 25 až 40 %

Celkový celorepublikový mezitýdenní pokles -26 %, což představuje výraznější pokles, avšak nutno poznamenat, že hodnoty klesají z velmi vysokých hodnot, a tak se z celkového pohledu jedná o pozvolné brždění epidemie. Tento stav je však velmi „křehký“ vzhledem ke stále velmi vysokým počtu případů.

Poměrně pozitivním ukazatelem současného stavu je právě hodnota 7denní incidence, jelikož v minulých týdnech byla hodnota počtu případů za 7 dní na 100 tisíc obyvatel nad hranicí 1 000 tisíc případů pozorována téměř ve 30 okresech, aktuálně nad touto hodnotou není ani jeden okres. Klesá i počet okresů s incidencí vyšší než 500 případů nad 100 tisíc obyvatel, aktuálně je tato hodnota vyšší ve 44 okresech, 17. 3. 2021 bylo takovýchto okresů 64.

Situace je hodnocena i přes kontinuální pokles počtu nových případů jako vysoce riziková i nadále v kraji Středočeském, Ústeckém a Jihočeském, a to nejen z důvodu stále poměrně vysokých celkových počtů, ale zejména z důvodu vysokého počtu případů v seniorní skupině obyvatel a počtu hospitalizací, jak celkových, tak zejména pak na JIP.

Situace v Karlovarském kraji, je dle aktuálních počtů stabilizovaná, pozorujeme kontinuální postupný pokles, sledované počty zachycených nových případů během posledních 7 dnů jsou poměrně nižší v mezitýdenním srovnání, rozdíl je zhruba -50 % a počet případů za 7 dní v přepočtu na 100 tisíc obyvatel se pohybuje pod hodnotou 200 případů. Výrazný progres sledujeme v okrese Cheb, kde aktuální hodnoty sedmidenní incidence o více než 75% nižší oproti hodnotám, které jsme pozorovali v únoru. Současnou situaci v tomto okrese nejlépe popisuje denní průměr, který v posledních 7 dnech je pod 20 případů, a na počátku února to bylo více než 180 případů, stejně tak markantní je pokles u sedmidenní incidence aktuálně pod hodnotou 300 případů na 100 tisíc obyvatel (109), na počátku února tato hodnota byla vyšší než 1 400 případů na 100 tisíc obyvatel. Pokles mimo okres Cheb sledujeme i ve zbývajících okresech, a to v Sokolově a Karlových Varech, v obou okresech je hodnota sedmidenní incidence pod 250 případů na 100 tisíc obyvatel. Přes tato výše zmíněna pozitiva ve vývoji epidemiologické situace v Karlovarském kraji, však stále zůstává zátěž nemocnic v kraji enormní a stav je i nadále vysoce rizikový v oblasti lůžkové a intenzivní péče i přes aktuální zlepšení.

Další z krajů, kde pozorujeme v posledních 7 až 10 dnech pokles, je kraj Královehradecký, v mezitýdenním srovnání o 40 %, situace se zlepšila výrazněji v okrese Trutnov, což nám ukazuje nejlépe sedmidenní incidence, která poklesla pod hranici 250 případů na 100 tisíc obyvatel (243) a denní průměrný počet případů se pohybuje okolo hodnoty 40 případů, na počátku února se průměrný denní počet případů blížil hodnotě 250 případů. Ve srovnání s okresem Trutnov sledujeme mírně vyšší hodnoty v ostatních okresech Královehradeckého kraje, které se pohybují v témže parametru mezi hodnotami 300 až 500 případů na 100 tisíc obyvatel ze 7 dní (Náchod, Rychnov, Hradec Králové, Jičín), avšak i zde sledujeme kontinuální pokles, zejména pak v okresech Náchod a Hradec Králové, které patřily společně s okresem Trutnov k nejvíce zasaženým, aktuálně je v těchto okresech hodnota 7 denní incidence nižší než 350 případů na 100 tisíc obyvatel.

Podobná situace je pozorována i v kraji Plzeňském, kde v mezitýdenním srovnání jsou hodnoty aktuálně zhruba o 40 % nižší aktuálně, avšak vzhledem i přes setrvalý pokles, vzhledem k vyšším denním počtům (denní průměr = 421) hodnotíme celkové riziko jako vysoké. Trvá zvýšený výskyt ve všech okresech kraje, 7denní počty případů na 100 tisíc obyvatel v celém kraji dosahují hodnoty okolo 500 případů.

Aktuálně pozorujeme pokles v mezitýdenním hodnocení v celém pásmu severovýchodních a severních Čech, jelikož kromě Královehradeckého kraje, kde pozorujeme kontinuální a výraznější pokles po delší časový úsek, je pokles v posledním týdnu sledován i v Pardubickém a Libereckém kraji, a to zhruba 30 až 35%, v obou krajích je hlášeno v průměru pod 500 případů denně, což se projevuje i ve sledovaném parametru 7 denní incidence, kdy jak v Pardubickém, tak v Libereckém poklesl pod 650 případů na 100 tisíc obyvatel za 7 dní. I přes tento progres platí, že riziko je hodnoceno jako vysoké v těchto krajích.

I přes pokles v posledním týdnu je stále výrazný počet případů hlášen v kraji Ústeckém, průměrný denní přírůstek v tomto kraji je téměř 800 případů (798), což je i přes 17 % mezitýdenní pokles, stále jedna z nejvyšších hodnot ve srovnání s ostatními krají, a v tomto kraji hodnotíme riziko jako velmi vysoké, a to zejména z důvodu zásahu/vysokého počtu případů v seniorní/zranitelné skupině obyvatel (denní průměr 122 případů – 65+).

Mezi výrazně postihnuté části ČR i přes pokles v posledním období 7 až 10 dnů patří také Hlavní město Praha s více než 800 případy denně v průměru a Středočeský kraj s více než

1 210 případy v denním průměru posledních 7 dnů, oba tyto regiony tak svými počty stále zaujímají nejvyšší příčky v počtu denních přírůstků. V obou těchto regionech hodnotíme současné riziko jako velmi vysoké, a to nejen z důvodu vysokých denních počtů případů, vysoké riziko je indikováno zejména průměrným denním počtem případů ve věkové kategorii 65+, denní průměr zachycených případů v této věkové a rizikové kategorii, z hlediska vyšší pravděpodobnosti horšího průběhu nemoci a následné hospitalizace, je v obou zmíněných částech republiky přes 120 případů, a i zde se jedná o absolutně nejvyšší hodnoty v porovnání s ostatními kraji. Tato vysoká čísla se následně promítají i do počtu hospitalizací, a to jak celkových, tak i na jednotkách intenzivní péče.

Vysoké riziko až velmi vysoké riziko sledujeme v Jihomoravském kraji, kde je hlášeno průměru přes 750 případů (757), aktuálně v tomto kraji sledujeme pokles, ale velmi pozvolný, stále jsou hlášeny vysoké počty, a to včetně případů zachycených případů v seniorní skupině (65+), kterých je zhruba 15 % z celkového počtu, což se následně promítá i do počtu hospitalizací, které jsou v JMK jedny z absolutně nejvyšších v ČR.

Výrazné záchyty, tj. mezi 600 až 700 případy, jsou hlášeny denně v průměru v kraji Moravskoslezském (707) a Jihočeském (618). Moravskoslezský kraj i přes vysoké denní počty patří v přepočtu případů na 100 tisíc obyvatel mezi nejméně zasažené kraje v republice, naopak Jihočeský kraj (-24 %), patří ve sledovaném ukazateli k nejvíce zasaženým krajům (672 případů na 100 tis. obyvatel).

Pod hranicí 500 případů je kraj Pardubický (457), Olomoucký (432), Vysočina (408), Liberecký (396), a kraje Zlínský (326), Královohradecký (271) a Karlovarský (82)

Vysoké riziko pro další vývoj zejména nemocniční péče, i přes setrvalý pokles, indikuje počet případů ve zranitelných/seniorních skupinách obyvatel (65+), u kterých pozorujeme vyšší podíl z celkových denních počtů v rozmezí 15 až 16 %, v absolutních počtech činí 1 100 až 1 200 případů denně (1 165; průměrná hodnota za 7 dní), což představuje i přes zmíněný pokles stále rizikovou hodnotu, neboť se jedná velmi často o osoby, které trpí více chronickými onemocněními zároveň. Zvyšuje se tak pravděpodobnost hospitalizace těchto osob v následujícím období a těžší průběh jejich onemocnění (30–35 %). Nejvíce případů v této věkové kategorii je hlášeno z kraje Středočeského (156), Ústeckého (122), z hlavního města Prahy (119), kraje Jihomoravského (119), Moravskoslezského (113) a Jihočeského (95),

Věková struktura případů je nadále v podstatě shodná, z větší části jsou případy zaznamenávány u mladší a střední generace. Více než jedna třetina všech případů připadá na věkovou kategorii 30 až 49 let. Podíl počtu případů ve sledované věkové skupině 6 až 15 let, je stále aktuálně mezi 8 až 9 % z celku, v absolutních číslech se jedná okolo 700 případů denně v průměru posledního týdne. U dětí předškolního věku (0 až 5 let) se podíl v posledním měsíci pohybuje na úrovni 3 až 4 % z celku.

Počty hospitalizací začínají postupně klesat, hlavní příčinou je celkový pokles případů u zranitelných a seniorních skupin (mezi-týdenní pokles - 25 %), lze tak očekávat, že poklesy počtu hospitalizovaných budou v dalším týdnu výraznější, a počty propouštěných pacientů budou výrazněji převažovat nad počtem nových příjmů k hospitalizaci. Za předchozí den (25. 3.) bylo přijato k hospitalizaci přes 500 nových pacientů. Což je hodnota výrazněji nižší než v minulém týdnu, kdy bylo obvykle přes 700 nových příjmů k hospitalizaci.

Celkové počty hospitalizovaných mají i nadále klesající trend, což však nemění nic na situaci, že celková zátěž je stále velmi vysoká, aktuálně je v nemocnicích hospitalizováno 7 965 pacientů.

I nadále pozorujeme rozdíly mezi kraji, které odrážejí aktuální vývoj epidemiologické situace v těchto krajích, což se propisuje do poklesu, který je velmi pozvolný, stále totiž narůstají

počty hospitalizací v regionech, kde epidemie aktuálně kulminuje, situace se poměrně stabilizuje v krajích, které byly nejvíce zasaženy v minulém období, a to kraj Karlovarský a Královehradecký.

Z celkového pohledu však i nadále platí, že výrazněji jsou zatíženy prakticky všechny kraje, zejména v segmentu intenzivní péče, kde počty hospitalizací již nerostou, nýbrž spíše klesají, avšak zátěž je stále enormní, jak je popsáno níže v textu.

Počty hospitalizací pacientů vyžadujících intenzivní péči, jsou vysoce důležité z hlediska komplexního pohledu na celkovou zátěž, jelikož odráží aktuální dopad epidemie a dokumentují aktuální míru rizika, aktuálně je na JIP hospitalizováno 1 723 pacientů, což i přes mírný pokles představuje velmi významnou, enormní zátěž a situace je tak i nadále kritická, obdobné je to i s počty pacientů vyžadující vysoce intenzivní péči (UPV + ECMO: 890 + 24 pacientů), jež se stále pohybují ve velmi vysokých a rizikových hodnotách.

Vývoj epidemiologické situace i přes celkový pokles vzhledem ke stále poměrně i přes celkový pokles, vysokému zachytu u seniorní skupiny ukazuje stále na vysokou míru rizika a vysokou zátěž nemocnic, především pak v oblasti poskytování intenzivní péče. Aktuální počet pacientů na JIP potvrzuje stále vysokou míru rizika, což dokládá i podíl osob v těžkém stavu z celkového počtu hospitalizovaných, který překračuje 23 %.

Z celkového pohledu je zátěž nemocnic stále velmi vysoká, zejména v segmentu intenzivní péče, kde kapacity jsou výrazněji omezeny, z tohoto důvodu jsou následně realizovány i překlady a mezikrajské transporty pacientů.

Trvajícím vysoce rizikovým stav sledujeme i přes zlepšení v celkovém počtu hospitalizací i nadále v Karlovarském kraji, kde se jak počty celkových hospitalizací, tak počty hospitalizací na JIP pohybují na velmi vysokých hodnotách a kapacity JIP jsou stále výrazně omezeny. K vyššímu tlaku na kapacity lůžkové péče dochází také v kraji Ústeckém, kde je taktéž velmi vysoký počet celkových hospitalizací, obdobně je tomu i na JIP. Vysoké počty hospitalizací sledujeme taktéž v Praze a ve Středočeském kraji, a to zejména na JIP, kde se počty pohybují na nejvyšších hodnotách od počátku epidemie. V hlavním městě Praze je aktuálně léčeno na JIP 307 pacientů, v kraji Středočeském pak 162 pacientů.

Velmi vysoké počty pacientů pozorujeme také v Jihomoravském kraji, kde je v současné době hospitalizováno přes 1 000 pacientů a na JIP 213 pacientů, obě tyto hodnoty jsou považovány za vysoce rizikové z hlediska kapacit lůžkové a intenzivní péče zejména s ohledem na vývoj situace v tomto kraji. Vysoké počty pacientů na JIP jsou hlášeny i z dalších krajů jako je kraj Moravskoslezský (165), Ústecký (163), Královehradecký (96), Liberecký (96), Olomoucký (106) a Jihočeský kraj (109), kde je situace obdobná jako v kraji Jihomoravském, tj. aktuální čísla vzhledem k vývoji v tomto kraji jsou vysoce riziková.

Situace v oblasti nemocniční péče je i nadále vysoce nepříznivá až kritická vzhledem nejen k vysokému počtu celkových hospitalizací, ale zejména k počtu pacientů v těžkém stavu vyžadujícím vysoce intenzivní péči. Dochází tak výraznému tlaku na kapacity lůžkové a intenzivní péče nejen z aktuálního nedostatku volných lůžek, ale také odborného personálu pro tuto vysoce specializovanou péči.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem a v souladu s prodloužením nouzového stavu do dne 11. dubna 2021 se shodně časově prodlužuje účinnost aktuálně platných krizových opatření vlády.